Lakivaliokunta

Keskiviikko 20.5.2026 klo 9.30—10.25

Läsnä
puheenjohtaja Juho Eerola ps
varapuheenjohtaja Sandra Bergqvist r (4, 5, 6, 7, 8) (4 osittain)
jäsen Pekka Aittakumpu ps
jäsen Mari Holopainen vihr
jäsen Jessi Jokelainen vas (4, 5, 6, 7, 8) (4 osittain)
jäsen Aleksi Jäntti kok (4, 5, 6, 7, 8) (4 osittain)
jäsen Anette Karlsson sd (5, 6, 7, 8) (4 osittain)
jäsen Mari Kaunistola kok (4, 5, 6, 7, 8) (4 osittain)
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok (4, 5, 6, 7, 8) (4 osittain)
jäsen Rami Lehtinen ps (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Timo Mehtälä kesk
jäsen Susanne Päivärinta kok
jäsen Mika Riipi kesk
jäsen Joakim Vigelius ps (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Juha Viitala sd

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 7 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston selvitys: Suomen hallituksen toiminta EU-tuomioistuinasioissa ja EU-rikkomusasioissa 1.1-31.12.2025

Valtioneuvoston E-selvitys E 27/2026 vp
Liiteasiakirja Toimintakertomus 2025

Asia on saapunut lakivaliokuntaan tiedoksi.

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

Valmis
5.0

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ydinenergialain sekä rikoslain 34 luvun 6 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 72/2026 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ydinenergialain sekä rikoslain 34 luvun 6 §:n muuttamisesta A 4
Eriävä mielipide HE72_eriava_mielipide_ sd_vas_vihr.pdf B 4

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Yleiskeskustelun aikana ed. Anette Karlsson ilmoitti tulevansa yksityiskohtaisessa käsittelyssä tekemään käsittelyn pohjaa koskevan ehdotuksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyn alussa ed. Anette Karlsson ehdotti ed. Jessi Jokelaisen kannattamana, että käsittelyn pohjaksi otetaan eriävästä mielipiteestä myöhemmin ilmenevät muutosehdotukset.

Äänin 11—4 (0 tyhjää) käsittelyn pohjana oleva lausuntoluonnos hyväksyttiin.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Merkittiin, että ed. Anette Karlsson, ed. Juha Viitala, ed. Mari Holopainen ja ed. Jessi Jokelainen varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että eriävä mielipide on jätettävä sihteerille viimeistään keskiviikkona 20.5.2026 klo 12.00.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ed. Anette Karlsson, ed. Juha Viitala, ed. Mari Holopainen ja ed. Jessi Jokelainen, liite B 4.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2027—2030

Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2026 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2027—2030 A 5

Valiokunta hyväksyi ennakkokäsittelyssä suoritetut toimenpiteet.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Muutettiin 8 kappaleen kolmas virke kuulumaan seuraavasti: ”Esimerkiksi tuomioistuinlaitoksessa vähennystarve on saadun selvityksen mukaan kehyskauden lopulla jo noin 400 henkilötyövuotta ja Syyttäjälaitoksessa noin 100 henkilötyövuotta, mikä merkitsee käytännössä sitä, että oikeudenhoidon selonteon lisärahoituksella palkattua henkilöstöä joudutaan vähentämään.”

Lisättiin uusi kappale 10 a, joka kuuluu seuraavasti: ”Lakivaliokunta on EU:n maahanmuuttopaktin kansallista täytäntöönpanoa koskevaa esitystä käsitellessään korostanut tuomioistuinten riittävän resursoinnin tärkeyttä, sillä muutoin riskinä muun muassa on, että muita kuin kansainvälistä suojelua koskevien asiaryhmien käsittelyajat pitenevät (ks. LaVL 4/2026 vp).”

Muutettiin 14 kappaleen loppu kuulumaan seuraavasti: ”Valiokunta edellyttää, että toinen selonteko on vertailukelpoinen suhteessa ensimmäiseen selontekoon ja että se antaa poliittiselle päätöksenteolle kokonaisvaltaisen tilannekuvan oikeudenhoidosta ja sen rahoitus- ja kehittämistarpeista. Valiokunta esittää edellä esitetystä kannanoton hyväksymistä.”

Muutettiin valiokunnan päätösesitys kuulumaan seuraavasti:

”Lakivaliokunta esittää,

e*ttä valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon ja että selonteon johdosta hyväksytään seuraava kannanotto*:

Eduskunta edellyttää, että syksyllä 2026 annettavassa oikeudenhoidon toisessa selonteossa käsitellään tarkoin ensimmäisen selonteon tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista sekä arvioidaan oikeudenhoidon toimintaedellytyksiä ja rahoitus- ja kehittämistarpeita. Toisen selonteon tulee olla vertailukelpoinen suhteessa ensimmäiseen selontekoon ja sen tulee antaa poliittiselle päätöksenteolla kokonaisvaltainen tilannekuva oikeudenhoidosta ja sen rahoitus- ja kehittämistarpeista.”

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Syyttäjälaitoksesta annetun lain ja oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 77/2026 vp

Valiokunta hyväksyi ennakkokäsittelyssä suoritetut toimenpiteet.

7. Muut asiat

Ed. Mari Holopainen raportoi Euroopan parlamentin ulkoasiainvaliokunnan (AFET) ihmisoikeuksien alivaliokunnan (DROI) kokouksesta ”The role of the EU and its Member

States in supporting global accountability mechanisms, including universal jurisdiction, international courts and special tribunals”.

8. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 21.5.2026 klo 10.00 LaV kokoushuone E 422.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Tuokila